

Període 2018-2024

Aquest període començà amb l'execució d'un **pla de millora** i amb la renovació de bona part de carrers del barri. Anys enrere, amb els vials d'accés a la Ronda i l'obertura del carrer de l'Estronci fins Esplugues, es va reduir de forma significativa el trànsit de la zona central del barri, i el 2018, tocava adaptar els carrers i les places als vianants. Era una necessitat evident, però va coincidir també que el Pepe Castro, que havia dedicat gran part de la seva vida a les millores del barri, fos en aquella època regidor de l'Ajuntament. Els carrers, adaptats al trànsit de vehicles, es van transformar en zones de vianants, voreres molt més amples i sense desnivell amb la calçada central, en la qual els vianants tindrien preferència davant els vehicles que, alhora, tindrien també la velocitat molt més limitada. Es va renovar l'arbrat dels carrers, algunes zones verdes i tot el Passeig del Cirerers. També es van adequar alguns solars per a l'aparcament lliure per als cotxes. Amb la remodelació es va incorporar un carril bici per al carrer de l'Estronci.

Uns quants anys més tard, ja després de la pandèmia, el 2022, es van crear al barri les àrees d'estacionament regulades. És a dir, zones restringides d'aparcament: 459 places per a residents (zona verda); 14 places de rotació (zona blava) i 19 places de càrrega i descàrrega (zona groga). Les noves zones verdes d'estacionament són gratuïtes per als residents i amb condicions especials per a familiars, comerciants i entitats.

A principis de 2020 la pandèmia de la Covid 19, va afectar tot el món i també va tensionar els sistemes sanitaris de tots els governs. Al barri Sanfeliu les mesures sanitàries van ser implacables: es va tancar el **CAP** i es va suspendre tota l'atenció presencial. Només es va mantenir l'atenció telefònica, però amb les limitacions de línies col·lapsades i les dificultats de contactar amb els serveis mèdics corresponents. El problema però, no es va quedar només en aquest període. Quatre mesos més tard, quan va reobrir i va recuperar l'atenció presencial com a la resta de CAP, els serveis del Centre de Sanfeliu van quedar reduïts a la mínima expressió: només es prestava servei tres dies a la setmana (dos matins i una tarda) i a més a més, van suspendre totalment el servei d'atenció pediàtrica. El pediatra del CAP Sanfeliu, s'havia traslladat a la Rambla de Just Oliveras. Durant tot el 2020 el sistema sanitari seguia saturat i les restriccions al CAP Sanfeliu es van mantenir. Els veïns i veïnes no van parar; un cop més es van posar en peu de guerra i es van recuperar les mesures de pressió a l'administració. Recollida de signatures, pancartes a finestres, balcons i carrers, manifestacions i concentracions davant de centres estratègics, majoritàriament a la Plaça de les Comunitats, davant les dependències del CAP.

Molts mesos de lluita i de protestes per recuperar l'atenció sanitària que el barri havia tingut abans de la pandèmia. Finalment, l'abril de 2021 es va aconseguir que el Departament de Salut ampliés els horaris d'atenció mèdica i implantés novament l'atenció pediàtrica al barri, tot i que, de moment, seria amb horari restringit, els dimarts i els divendres. Una nova constatació de la força i de la capacitat de transformació que tenen les entitats veïnals quan perseveren i són constants en els seus propòsits.

Foto 63. Acte reivindicatiu davant el Centre Sanitari.
Fons documental de l'Associació de Veïns de Sanfeliu

A més a més d'aquestes mobilitzacions, l'**Associació de Veïns** ha mantingut la seva activitat constant i d'exigència davant l'Administració, per tots els temes de manteniment i renovació de les infraestructures i dels serveis del barri. Entre d'altres, encara estan lluitant per l'ampliació del servei de pediatria i manteniment dels serveis al CAP durant els estius. També insisteixen en la connexió amb Can Serra des del carrer de l'Estronç, per damunt del camp de futbol del Buxeres i en la prolongació de l'Avinguda de l'Electricitat fins a Can Vidalet. També insisteixen en les millores de diferents zones del barri, com per exemple en la instal·lació de punts de llum als passatges de la Urbanització del Canyet i en la neteja i condicionament de tot el talús que hi ha entre les cases del Carrer del Rei en Jaume i les pistes del que havia estat l'Escola Joanot Martorell.

Voldria fer alguns apunts sobre el **transport públic** en un barri que, per la seva ubicació i la delimitació entre barrancs i rieres, tenia, històricament, seriosos problemes de connexió. El primer mitjà, a finals dels anys 60, va ser un autobús de línia, el 8, que cobria la connexió entre el final del carrer de Sanfeliu i la plaça de l'Ajuntament. Un primer pas fonamental per poder accedir a altres autobusos i apropar-se a estacions de Metro. Uns autobusos que quan enfilaven la Riera del Canyet, si anaven plens, no sempre podien pujar. Quantes vegades una part del passatge havia de baixar fins que l'autobús remuntava fins el carrer de l'Estronç?

De mica en mica, i amb la insistència a les diferents administracions, es van anar ampliant els serveis i les rutes dels autobusos i en aquests moments disposem de tres línies diürnes més una nocturna que ens connecten amb altres barris de l'Hospitalet, amb altres ciutats de l'entorn i també amb els hospitals. Sens dubte, pel que fa al transport públic, el gran canvi va ser l'arribada del Metro de la línia 5, l'any 1976. La possibilitat d'arribar al centre de Barcelona en 20 minuts va suposar un canvi radical en els temps dels desplaçaments, i també un canvi en la percepció d'aïllament que patíem històricament.

El 2021 l'**Escola Sanfeliu** es va veure amenaçada de tancament per no arribar al mínim d'inscripcions que demanava la Generalitat per mantenir el concert econòmic de l'escola. La Direcció de l'escola, mestres, pares i mares es van organitzar per traslladar el seu rebuig al tancament i es van concentrar davant l'Ajuntament, que també els va donar suport. Amb la força de tothom van aconseguir mantenir

l'escola, encara que amb alguns dels nivells sense el concert econòmic, tot i que durant els anys següents han anat podent recuperar el concert en la majoria de les aules.

En els darrers 25 anys la tipologia de la població del barri Sanfeliu s'ha anat transformant igual que a la resta de la ciutat. Des de l'any 2000 han anat arribant persones d'altres països, majoritàriament de l'Amèrica Llatina (Colòmbia, Perú, República Dominicana...), i amb menor quantitat, persones procedents del continent africà (sobretot del Marroc) seguides de les que vénen d'Àsia (especialment, Pakistan, l'Índia i la Xina). El 2024 l'índex de població estrangera és del 25%, és a dir, una de cada 4 persones del barri ha nascut en un altre país.

Noves cultures, noves religions, noves maneres de parlar, de pensar, de vestir, de comportar-se... són també presents al barri, als parcs, a les botigues, a les escoles, als serveis mèdics, al gimnàs, a les festes, a les entitats, etc. Per a una bona convivència aquestes persones han de poder viure, treballar, utilitzar tots els serveis del barri i disposar dels recursos i les condicions mínimes per viure. Sí el conjunt de veïns i veïnes no disposem, tots, d'aquestes condicions mínimes, la convivència serà una il·lusió, no una realitat. Hem de tenir en compte que aquestes transformacions de la població són irreversibles i que les hem d'incorporar a la dinàmica de les nostres vides, de la mateixa manera que vam incorporar i assimilar les transformacions dels anys 60 i 70. Només l'acceptació de la realitat i el respecte a les persones, aconseguiran que la diversitat social, cultural, religiosa i també la sexual, lluny de representar un problema per a la convivència, es converteixi en una oportunitat per a la construcció d'una societat més rica, més plural i més cohesionada. Els serveis públics, les entitats i cadascuna de les persones que vivim al barri, en som els responsables.

A partir de 2017 s'iniciaren les obres de **Porta Sanfeliu** i el 2019 s'acabà la primera torre. Des de llavors fins el 2021 es van anar acabant les obres de les diferents torres i dels diferents blocs i es van anar ocupant amb les noves famílies del barri. Entre els diferents edificis es van generar quatre espais de zona verda, són els Jardins dels Til·lers, els Jardins de les Oliveres, els Jardins de Rita Fernández i els Jardins de Matilde Ucelay; aquests dos últims, en memòria de les dues primeres arquitectes, dones, que van sortir de les universitats espanyoles. Els 16 edificis disposen de 581 pisos, dels quals, 286 són de venda amb diferents graus de protecció oficial regulada, segons les condicions dels destinataris; 50 són de lloguer públic i social per a famílies vulnerables i 245 són de venda de mercat lliure. Cap el 2022 s'havia culminat tot el projecte, i el barri Sanfeliu adquiria una nova dimensió i un nou «Skyline».

Foto 64. Complex d'habitatges. Porta Sanfeliu. /a. Grup Foto Viva

Foto 65. Una de les zones interiors de Porta Sanfeliu. /a. Grup Foto Viva

Aquest projecte, que ja duia més de dues dècades d'endarreriment, va tenir molt en compte, no només la necessitat d'un increment i rejuveniment de la població del barri, sinó també les condicions d'accés de les famílies amb un percentatge de més del 50% d'habitatges protegits. Molts anys després d'aquell acord entre l'Ajuntament de L'Hospitalet i l'Associació de Veïns, (que es va produir a principi de la dècada de 2000) a les promocions d'habitatges de la ciutat de Barcelona hi va haver un gran debat urbanístic perquè l'Ajuntament imposava el 30%, molt lluny encara, del percentatge que es va aconseguir al barri, molts anys abans.

Des de 2019 fins el 2024 les dades de població al padró municipal han augmentat en 1.018 persones. Sembla poc tenint en compte els 581 pisos construïts, la qual cosa fa pensar que les altes al padró municipal van més lentes que les ocupacions reals dels pisos.

El repte era dinamitzar el barri, rejuvenir la població i disminuir la mitjana d'edat. També es volia rendibilitzar el màxim, els serveis i els equipaments amb l'augment de més usuaris i usuàries i reforçar així el seu paper i la seva raó de ser: el centre sanitari, l'escola pública i l'escola concertada de la zona, l'institut de secundària, l'escola d'adults, el poliesportiu, l'escola bressol, etc. Tots aquests serveis estaven a punt per a la recepció de noves persones.

Revitalitzar el comerç de l'entorn era un repte més complicat i les grans superfícies hi juguen en contra. Als baixos dels nous blocs ja s'hi han instal·lat alguns bars, restaurants i forns de pa amb degustació, que amb les seves terrasses ja comencen a donar un nou dinamisme a l'entorn. Algun comerç més també ha obert les seves portes. També hi hem vist el local de l'Oficina Municipal LGTBI+, però, en general, la majoria dels locals encara estan tancats i sense assignació d'usos coneguda.

Les entitats també esperen amb ganes les noves famílies perquè es vagin afegint a la vida social i comunitària del barri i a les seves organitzacions, i tenen molt clar que, fins ara, la millora de la qualitat de vida al barri Sanfeliu s'ha aconseguit gràcies a la seva existència i a la seva perseverança i que el relleu generacional és imprescindible per mantenir els estàndards de qualitat en els equipaments i en els serveis. Per l'experiència que van tenir amb l'increment poblacional del Passatge Lluçanès, ara fa 45 anys, saben que el procés serà lent, però tenen la confiança absoluta que les noves famílies del complex Porta Sanfeliu seran un reforç important en la vida de les organitzacions del barri.